

A Fővárosi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
és a kerületi gyermekjóléti szolgáltatók
együttműködésének szakmai alapelvei

közösen megfogalmazott szabályok,
alapvetések

2014. július 1.

Az együttműködés általános alapelvei

Együttműködésünk minden eleme a gyerekek legjobb érdekének felel meg.

Az elhelyezési javaslat előkészítése során a gyerek *érdekeinek megfelelő* ellátási formát és gondozási helyet kell megtalálni (néha kis gyerekek is a lakásotthon, gyermekotthon a megfelelőbb, néha az a gyerek érdeke, hogy közel legyen eredeti lakóhelyéhez, szüleihez, eredeti iskolájához, barátaihoz, máskor épp ellenkezőleg, stb.)

A kapcsolattartást a nevelésbe vett gyermek *érdekei*, és vérszerinti szüleinek *lehetőségei* szerinti gyakorisággal és időtartamban kell megvalósítani, azt nem ritkíthatja, nem rövidítheti külső érdek.

A Gyermekjóléti Szolgálatok és a Szakszolgálat saját protokolljaik megalkotásával és alkalmazásával arra törekednek, hogy a gyermek szakellátása a *lehető legrövidebb ideig* tartson.

A gyermek és a vérszerinti család *helyzetének változása* esetén az együttműködés alapján a Felek soron kívül értesítik egymást, a szükséges soron kívüli felülvizsgálat esetleges közös kezdeményezése érdekében.

Az alapelvek, szabályok általánosak, azokat az éppen ránk bízott gyermek egyéni élettörténete, helyzete, érdeke nem írhatja felül, nem változtathatja meg, de *kibővítheti* azokat.

A gyermekvédelmi rendszerbe bekerült gyermekek segítése során a gyermekjóléti szolgálat szociális munkása képviseli a folyamatosságot tényleges családgondozóként, vagy esetgazdaként, a gyermekjóléti szolgálat szakembere kíséri végig a gyermeket és vérszerinti családját a gyermekvédelem rendszerén - alapellátás, védelembe vétel, szakellátása során a vérszerinti család segítése, illetve utógondozás.

Fontos szakmai alapvetés, hogy a gyermek ideiglenes gondozási helyre történő elhelyezése (családból való kiemelés, illetve az arról szóló hatósági döntés megszületése) és a nevelésbe vétel (végleges gondozási helyre kerülés) között a lehető legrövidebb idő teljen el.

A gondozási hely kiválasztása időigényes folyamat: tekintetbe kell venni az érintett gyerek múltját, helyzetét, állapotát, környezetét és a gondozási helyek lehetőségeit.

Az egyedi ügyekben felmerült problémák és egyet nem értés esetén a gyermekjóléti szolgálat és a gyermekvédelmi gyám is kezdeményezheti esetmegbeszélő összehívását, melyen rajtuk kívül azon szakemberek vesznek részt, akiknek részvételét a megállapodást aláíró felek *szükségesnek és relevánsnak* gondolják. Az esetmegbeszélő megszervezése közös megegyezés szerint történik.

A nevelésbe vétel folyamata során

A családból való kiemelésről (javaslattól) a tervezési megbeszélésig

A Szakszolgálat minden esetben haladéktalanul értesíti a gyermekjóléti szolgálatot arról, hogy az illetékességi területén élő családból gyermek került az általa működtetett, vagy vele kapcsolatban álló gondozási helyre.

Az értesítés tartalmazza:

- a bekerülés körülményeit,
- a befogadást biztosító gondozási hely pontos megjelölését,
- nevelőszülői kihelyezés esetén a nevelőszülői tanácsadó személyét,
- a Szakszolgálat esetfelelősét,
- a javasolt gyermekvédelmi gyám személyét.

A gyermekjóléti szolgálat haladéktalanul elküldi az előzményeket (pl. a rendelkezésre álló szakvélemények másolatát, adatlapokat) a gyermeket befogadó helyre (nevelőszülői tanácsadó, vagy befogadó otthon) és a Szakértői Bizottság részére is.

Amennyiben biztonságosnak tartja, küldje elektronikus formában. Adatvédelmi szempontból jogilag megoldást jelenthet, ha az adatokat is tartalmazó e-mailben, a feladó gyermekjóléti szolgálat a következő figyelmeztetéssel zárja levelét:

„Polgári és büntetőjogi felelőssége tudatában, a levélben szereplő adatokat csak a címzett olvashatja és kezelheti!”

A gyermekjóléti szolgálat minden, a lehető legjobb javaslat elkészítéséhez szükséges rendelkezésre álló információt a Szakértői Bizottság rendelkezésére bocsát. A Szakértői Bizottság szociális munkása még a szakvélemény elkészítése, a tervezési megbeszélés előtt mindenképpen konzultál a gyermekjóléti szolgálat családgondozójával, amennyiben annak javaslatától eltérő javaslat megtételére készül.

Minden félnek elő kell segítenie, hogy a Szakértői Bizottság vizsgálatára minél hamarabb sor kerüljön. Amennyiben a gyermek még otthon tartózkodik, a szakértői vizsgálat időpontjáról értesülj a gyermekjóléti szolgálat szociális munkása, hogy elő tudja segíteni a gyermek odaérkezését. Szülői, családi kíséret nélkül, a gyermekjóléti szolgálat munkatársa nem viheti vizsgálatra a gyermeket.

A javasolt gyermekvédelmi gyám és a családgondozó személyes találkozásának első garantált időpontja a tervezési megbeszélés.

A javasolt gyermekvédelmi gyám már a tervezési értekezlet előtt megismerkedik a gyermek múltjával, helyzetével, iratanyagának tartalmával.

A Szakszolgálat elhelyezési ügyintézője a tanácskozás előkészítése során törekszik arra, hogy a családgondozó részt vehessen a megbeszélésen. Ennek érdekében minél korábban értesíti őt az időpontról.

A javaslattevők minden, számukra hozzáférhető ismerettel rendelkezve érkeznek a tervezési megbeszélésre.

A tervezési megbeszélésen készült javaslatot a Szakszolgálattól a gyámhivatalon kívül a gyermekjóléti szolgálat is megkapja.

Az elhelyezési javaslat és az egyéni elhelyezési terv akkor lesz „végleges”, ha a gyámhivatal határozatában elfogadja.

A nevelésbe vett gyerek gyermekvédelmi gyámjának és a gyermekjóléti szolgálat családgondozójának együttműködése

A gyermek nevelésbe vételének ideje alatt is a gyermekjóléti szolgálat családgondozója fogja össze a gyerek családjának ügyeit. A nevelésbe vétel ideje alatt a gyermekvédelmi gyám a gyerek oldaláról segíti a közös munkát.

A gyermekvédelmi gyám munkája során együttműködik a családgondozóval. Közösben beszélnek meg és együtt döntenek el azt, hogy a gyermekvédelmi gyám mikor, hogyan tart kapcsolatot a gyermek vérszerinti családjával a nevelésbe vétel ideje alatt, illetve a gyerek hazakerülése utáni három hónapban.

Felülvizsgálati időszakonként legalább egy alkalommal konzultálnak a gyerek helyzetéről, állapotáról, a szükséges teendőkről. A gyermekjóléti szolgálat családgondozója e konzultációk során a család helyzetének ismeretében teheti meg javaslatait a kapcsolattartásról és ad tájékoztatást a szülők helyzetében bekövetkezett változásokról.

A két napnál hosszabb kapcsolattartás engedélyezése előtt a gyermekvédelmi gyám kikéri a gyermekjóléti szolgálat családgondozójának véleményét és értesíti döntéséről. A hosszabb látogatáson családjánál tartózkodó szakellátott gyermekekre a gyermekjóléti szolgálat és a gyermekvédelmi gyám kiemelt figyelmet fordít.

Ha bármelyikük rendkívüli eseményről szerez tudomást a gyermekkel, illetve a családdal kapcsolatban (pl. szökés, vagy valamely családtaggal kapcsolatos, a kapcsolattartást befolyásoló, vagy a gyermek sorsát alapvetően érintő jelentős változás), haladéktalanul felveszi a kapcsolatot a társintézmény szakemberével: e-mailen, vagy telefonon, majd levélben.

Speciális kérdések

Más megyei Szakszolgálat által biztosított gyámság

A nem budapesti gyermekotthonokban élő fővárosi illetékességű gyermekek gyámságát a gyermekotthon székhelye szerinti megyei szakszolgálat gyermekvédelmi gyámjai látják el - míg a gyermekek szakszolgáltatásának feladatait a Fővárosi Gyermekvédelmi Szakszolgálat látja el.

Ezen gondozási helyek:

Alsóbélatelep, Bakonyoszlop, Balatonboglár, Bicske, Mónosbél, Oroszlány, Pilis.

Ilyenkor a gyermekjóléti szolgálat családgondozója nem csak a Fővárosi Gyermekvédelmi Szakszolgálattal, hanem a területileg illetékes Szakszolgálat gyermekvédelmi gyámjával is kapcsolatot tart.

Ez a tény a gyermekek vérszerinti családjainak gondozása vonatkozásában speciális következménnyel jár: a gyermekjóléti szolgálatok családgondozójának szerepe ezeknél a gyermekeknél még alapvetőbb.

Kapcsolattartás, felügyelt kapcsolattartás

Ha a szakellátott gyermek nem mehet kapcsolattartásra haza vérszerinti szüleihez, a vérszerinti szülőkkel való kapcsolattartás helyszíne elsősorban

- *gyermekotthonban* élő gyerekek esetén a gyermekotthon,
- *nevelőszülőnél* élő gyerekek esetén pedig a nevelőszülői hálózat által biztosított helyiség.

A gyermekjóléti szolgálat szakmai érvei alapján, és lehetőségeihez mérten segítheti a szakellátott gyermekek kapcsolattartását, elsősorban helyszín biztosításával.

A gyermek és vérszerinti szülei kapcsolattartásának helyszíne kizárólag addig biztosítható a gyermekjóléti szolgálatban, ameddig erre feltétlenül szükség van.

Amennyiben a gyermekjóléti szolgálat szakmai álláspontja szerint a kapcsolattartási szabályok megváltoztatása szükséges, erről egyeztet a gyermekvédelmi gyámmal a kapcsolattartás újraszabályozását kezdeményezve.

Ha a gyermek esetleges hazalátogatásának elbírásához rövid időn belül kell a vérszerinti szülők körülményeit megismerni, a Szakszolgálat szükség esetén nem környezettanulmányt kér, hanem pontos kérdésekkel keresi meg az illetékes Gyermekjóléti Szolgálatot.

A Fővárosi Gyermekvédelmi Szakszolgálat és a fővárosi gyermekjóléti szolgálatok a gyermekek szükséglet szerinti, teljes körű - jogszabályban rögzített - ellátásának, valamint a felmerülő további feladatok megvalósításának érdekében egymást támogatva és erősítve fogalmazzák meg szakmai ajánlásaikat és finanszírozásbeli elképzeléseiket.

Ez az együttműködési megállapodás 2014. július 1-től 2015. június 30-ig érvényes. Az aláírók 2015. első felére közös felülvizsgálatot kezdeményeznek.

Budapest, 2014. június 30.